

CAROLINE LAWRENCE

**CUM
să
Scrii
poveste
GROZAVĂ!!!**

Traducere din limba engleză și note de
Roxana Tocilescu

Editura Paralela 45

CUVÂNT-ÎNAINTE

În această carte vă împărtășesc toate secretele și sfaturile mele practice despre cum să scrieți o poveste grozavă. Iar prin „poveste“ nu mă refer doar la o carte. Povestea ta ar putea fi un film. Sau un joc video de platformă, videoclipul unei melodii, o piesă de teatru, un roman grafic, un balet sau chiar un basm pe care-l spui prietenilor și familiei. Aproape toate sfaturile mele provin de la scenariști și cinești, pentru că ei sunt cei care m-au ajutat cel mai mult.

În prima parte, aflați din introducere cum am început să scriu, cum mi-au venit ideile și cum am fost publicată.

Vorbesc despre revelațiile mele legate de **Scrisul pe partea dreaptă a creierului**.

Descriu succint trei **Exemple de ateliere**.

Termin prin a vă povesti pe scurt despre **Rutina mea zilnică de scriitoare** și vă las gândurile mele legate de **Cum poate povestea ta să schimbe lumea**.

În partea a doua, am pus la grămadă peste o sută de sfaturi rapide, trucuri și clișee pe care scriitorii le cunosc și pe care s-ar putea să-ți faci plăcere să le folosești.

Coțofana, Cana de cacao și Rățușca de cauciuc sunt doar trei exemple. Apar scrise cu caractere aldine ca să-ți arate că poți să le cauți în partea a doua, unde sunt ordonate alfabetic și descrise mai în detaliu.

Cartea le e destinată povestitorilor de orice vârstă, de la copii la adulți, inclusiv profesorilor. Gândiți-vă la cartea asta ca la un cufăr plin cu nestemate. Sau, și mai bine, ca la un frigider plin cu tot felul de alimente. Poți să-l deschizi pentru o gustare care să te inspire sau poți prepara o mâncare completă din ingredientele găsite.

Dacă ți se pare utilă această carte, te rog un singur lucru: invită-mă la lansarea cărții sau a filmului tău.

Scriere plăcută!

Caroline Lawrence

„Literatura e
un → LUX,

Fictiunea e
o Necesitate.”

G.K. Chesterton

CEA MAI BUNĂ MESERIE DIN LUME

Meseria de scriitor e cea mai bună din lume.

Poți să stai în pijamale toată dimineața, să bei ciocolată caldă și să inventezi povești... și oamenii te plătesc pentru asta!

După-amiaza poți merge la cinema spunând că „te documentezi“. Seara poți să te uiți la televizor spunând că „te documentezi“. Și sigur că poți să citești oricât de multe cărți ai chef.

Ei bine, cum ajungi scriitor?

Scrisul e un meșteșug și, ca orice meșteșug, presupune practică, dedicare și autodisciplină.

Puțini oameni se nasc povestitori. Noi, restul, trebuie să învățăm.

da

CINE UNDE CE

Orice poveste are trei aspecte principale: **CINE**, **CE** și **UNDE**. Personajele sunt despre **CINE** e povestea. Cadrul e **UNDE** are loc povestea. Iar intriga e **CE** se întâmplă.

Să începem cu **CINE**, eroul poveștii tale.

Eroul (CINE)

Eroul unei povești e personajul ei principal. De obicei, e persoana pe care o cunoaștem prima și e mereu cea a cărei poveste o urmărim. Alt cuvânt pentru erou e „protagonist”, care vine din greacă și înseamnă „prim competitor”, având ca rădăcină cuvântul „luptă” (*agon*).

În primele narațiuni, cu mii de ani înainte ca scrierea să fie inventată, eroul era mereu un războinic bărbat, pe jumătate zeu, pe jumătate om.

Ahile, din miturile grecești, era un războinic care a luptat împotriva troienilor. Avea un tată muritor și o mamă zeiță – Thetis, o nimfă a mării.

Ahile era mai rapid, mai puternic și mai chipeș decât oamenii obișnuiți, dar era muritor, ca tatăl lui, ceea ce însemna că putea fi omorât.

Când Ahile era mic, mama lui l-a scufundat în ape vrăjite pentru a-l proteja. Dar l-a ținut de călcâi și apa vrăjită nu l-a atins și acolo.

Locul acela din călcâiul lui Ahile era defectul lui fatal. Într-o zi, Paris, inamicul lui troian, a tras o săgeată otrăvită, l-a rănit în acel loc, iar Ahile a murit. Azi numim punctul slab al cuiva „călcâiul lui Ahile“, după războinicul din mitologia greacă.

Unii scriitori numesc punctul slab al eroului „defect fatal“.

E bine să-i dai eroului sau supereroului tău un călcâi al lui Ahile sau un punct slab. Altfel, știm că va câștiga fiecare luptă și nu va mai exista nicio surpriză.

Să-l luăm pe Superman, din benzile desenate. La fel ca Ahile, e invulnerabil, cu excepția unui punct slab: kriptonita! Creatorii lui Superman știau c-ar fi plictisitor dacă eroul ar putea să câștige cu ușurință fiecare luptă dusă împotriva dușmanului său, Lex Luthor.

Cele mai interesante puncte slabe nu sunt cele fizice, ci defectele de caracter. Asta pentru că mulți dintre noi ne putem identifica cu defectul eroului și putem învăța împreună cu el. Câteodată ne depășim defectele. Alteori învățăm să trăim cu ele. Lucrul interesant aici e că reversul unui PUNCT SLAB e adesea un PUNCT TARE. Spre exemplu, în serialul de televiziune *Sherlock*, Sherlock Holmes e lipsit de tact și adesea crud în interacțiunea

cu alți oameni, dar acesta e rezultatul unei minți excentrice, care-l face să fie un geniu. Călcaiul lui Ahile e mai mult decât un mecanism care menține povestea interesantă. E ceea ce-l face pe erou uman, astfel încât să poată învăța – la fel ca noi – să ducă o viață bună în pofida neajunsurilor sale.

Un erou nu trebuie să fie bărbat ca Ahile, Superman sau Sherlock Holmes. Eroul tău poate fi oricine. Eroul tău poate fi bărbat sau femeie, bătrân sau tânăr, poate avea superputeri sau poate fi pur și simplu un om obișnuit. De fapt, eroul tău nici măcar nu trebuie să fie om. Unul dintre eroii mei preferați e roboțelul care sortează gunoiul, WALL-E, din filmul produs de Pixar în 2008.

Eroul poveștii poate fi chiar și un tip rău. În filmul de animație *Sunt un mic ticălos*, personajul principal e Gru, o minte genială diabolică. Alte filme care au eroi personaje negative sunt *Megamind* și *Maleficent*. Acești eroi sunt, teoretic, personaje negative pentru că au niște defecte foarte mari și vor să facă lucruri rele. Câteodată, un astfel de personaj principal e numit „antierou“.

Alteori dai peste un erou care nu are niciun defect; e cât se poate de perfect. Unii numesc eroul perfect **înger călător**.

Când eram mică, iubeam seria polițistă *Nancy Drew*, pentru că Nancy e un erou care-și folosește capul. Caută adevărul

și vrea să facă dreptate. Dă peste un mister, îl rezolvă și trece la următorul. Nancy Drew e un bun exemplu de înger călător, un erou fără cusururi.

Mulți ani mai târziu, când încercam să devin scriitoare, sora mea m-a întrebat: „De ce nu scrii o carte pentru copii care să se petreacă în Pompei?” În clipa în care a rostit asta, m-am gândit: *Nancy Drew în Roma antică!* De îndată ce mi-a răsărit în minte acest gând, mi-a venit o **cascadă de idei**. Am știut cum avea să fie seria. Și, mai important, am știut cine va fi eroul.

Personajul meu principal avea să fie o fetiță romană care rezolvă mistere. Am numit-o Flavia Gemina. Dar, spre deosebire de Nancy Drew, care e un soi de înger călător, am înzestrat-o cu un defect: același defect pe care-l am și eu. Flavia e autoritară și impulsivă. În esență, Flavia e o combinație între mine și Nancy Drew. (Uite o formulă simplă pentru eroul tău: tu + personajul tău ficțional preferat = eroul tău).

Reversul defectului Flaviei (firea ei autoritară impulsivă) e că este totodată hotărâtă, încrezătoare și o bună detectivă.

Dar impulsivitatea ei o bagă în multe buclucuri. Iar scriitorilor le plac buclucurile. Le mai place și conflictul. Acestea mențin viu interesul cititorului și-l ajută pe erou să învețe să trăiască cu defectul lui.

HARTA MINTII LUI CAROLINE

GARDIENII PRAGULUI

PAZĂ ÎMPOTRIVA RĂULUI

TRECEREA PRAGULUI

EROUL

Cele 5 ARHETIPURI DE PERSONAJE

TOVARĂȘUL FIDEL

MENTORUL

HAIOSUL

SĂLBAȚICUL

conform lui John Truby

MOMENTE ALE INTRIC

S-a furat inelul cu sigiliu

1. PROBLEMA

CLARĂ și EVIDENTĂ

2. DORINȚA

Recuperează inelul

3. ADVERSARUL

antrenament

poate presupune:

să aduni ajutorare

4. PLANUL

momente costofana în cuib

CUM să scrii o PŢESTE GROZAVĂ!

PATRU PERSONAJE

Trigii

7. NIVEL NOU

6. CUNOAŞTEREA

5. LUPTA

